

WOJEWODA ŁÓDZKI

ZK-I.431.19.2024

Łódź, 17 stycznia 2025 r.

Pan
Dariusz Bereżewski
Komendant Straży Miejskiej
w Zgierzu

Wystąpienie pokontrolne
do przeprowadzonej kontroli okresowej w zakresie wykonywania uprawnień
przez Straż Miejską w Zgierzu

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1763) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich) (Dz. U. z 2009 r. Nr 220, poz. 1733 z późn. zm.), realizując założenia planu kontroli zatwierdzonego przez Wojewodę Łódzkiego, zespół kontrolny złożony z funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi w składzie:

1. st. asp. Marcin Ślusarski z Wydziału Prewencji,
2. mł. asp. Daria Gronowska z Wydziału Prewencji,

legitymując się upoważnieniami Wojewody Łódzkiego z 6 listopada 2024 r., przeprowadził w dniu 20 listopada 2024 r. kontrolę doraźną Straży Miejskiej w Zgierzu w siedzibie jednostki znajdującej się pod adresem: ul. Ks. Popiełuszki 3 A, 95 - 100 Zgierz.

Ponadto ze strony Wojewody Łódzkiego w kontroli uczestniczyła p. Izabela Sabiniewicz – główny specjalista oraz p. Agnieszka Milczarek – młodszy specjalista w Oddziale Zarządzania Kryzysowego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Kontrolę okresową działalności Straży Miejskiej w Zgierzu przeprowadzono, obejmując okres działania jednostki od 1 lipca 2024 r. do 20 listopada 2024 r.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Zbadaniu i ocenie podlegały następujące zagadnienia:

1. Ewidencje, o których mowa w art. 9a ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.
2. Użycie środków przymusu bezpośredniego.
3. Wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ww. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych:
 - a) prowadzenie czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia;
 - b) ujęcie osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia, a także mienia i niezwłocznego doprowadzania do najbliższej jednostki Policji;
 - c) legitymowanie osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia ich tożsamości;
 - d) usuwanie pojazdów i ich unieruchamianie przez blokowanie kół;
 - e) dokonywanie kontroli osobistej, przeglądania zawartości podręcznych bagaży osoby;
 - f) dokonywanie sprawdzenia prewencyjnego osób doprowadzanych, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy;
 - g) żądanie niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych;
 - h) wydawanie osobom poleceń określonego zachowania w granicach niezbędnych do wykonywania innych czynności zawartych w art. 12 pkt. 1-6 ww. ustawy;
 - i) zwracanie się w nagłych przypadkach o pomoc do jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do innych osób.

Ustalenia z kontroli:

1. Prowadzenie ewidencji wymaganych na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 9 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych.

Straż Miejska w Zgierzu prowadzi, wymagane na podstawie art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych, ewidencje. Sposób ich prowadzenia jest zgodny z rozporządzeniem MSWiA z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań (Dz. U. z 2017 r. poz. 1502).

Na podstawie danych ewidencji ustalono, że Straż Miejska w Zgierzu zatrudnia 19 strażników, w tym Komendanta Straży Miejskiej (w tym Komendant oraz Zastępcę) oraz 11 pracowników cywilnych.

2. Użycie środków przymusu bezpośredniego.

W oparciu o przedstawioną dokumentację ustalono, że funkcjonariusze Straży Miejskiej w Zgierzu w kontrolowanym okresie, dwukrotnie zastosowali środki przymusu bezpośredniego znajdującego się na wyposażeniu, co zostało w obu przypadkach udokumentowane i uzasadnione obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

3. Wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych. (dokumentowanie, rejestrowanie, sposób prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia oraz wykonywanie czynności związanych z nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia).

W czasie kontroli ustalono, że strażnicy miejscy posiadają upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego oraz do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego. Przed przystąpieniem do kontroli sposobu prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, zwrócono się do Komendanta Straży o przedstawienie ewidencji wyników działania straży w okresie kontroli.

Przedmiotem kontroli działalności Straży Miejskiej w Zgierzu, które obejmowało okres od 1 lipca 2024 roku do 20 listopada 2024 roku, był sposób postępowania strażników w przypadku ujawnienia czynu zabronionego mogącego wyczerpywać znamiona wykroczenia, aktywność oskarżyciela publicznego, zgodność prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia z przepisami ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – dalej k.p.w. (Dz. U. z 2024 r., poz. 977 z późn. zm.), w tym także w sprawach zakończonych w postępowaniu mandatowym.

W okresie podlegającym kontroli funkcjonariusze Straży Miejskiej w Zgierzu przeprowadzili 1725 interwencje, zastosowali 585 środków oddziaływania wychowawczego, wystawili 398 mandatów karnych na kwotę 49200 złotych, przekazali 67 interwencji do Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu, podjęli 378 czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia i sporządzili 38 wniosków o ukaranie do sądu. Ponadto według przekazanych informacji przez Komendanta Straży Miejskiej w Zgierzu wylegitymowali 1021 osób.

W kontrolowanym okresie Straż Miejska w Zgierzu nie stosowała żadnych środków odwoławczych od postanowień sądu.

Sprawdzeniu poddano 4 bloczki mandatów karnych z ograniczeniem do tych formularzy, które zostały nałożone w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lipca 2024 roku do 20 listopada 2024 roku. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie zgodności wdrożenia

postępowania mandatowego z dyspozycją art. 96 - 98 k.p.w. oraz aktu wykonawczego wydanego z delegacji art. 95 § 6 k.p.w. (tzw. taryfikator) oraz 96 § 3 k.p.w. (określającego sposób nakładania grzywien w drodze mandatu karnego).

W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono, że strażnicy Straży Miejskiej w Zgierzu w zakresie wdrożenia postępowania mandatowego wielokrotnie nie spełnili wymogów związanych z podawaniem w opisie czynu daty wykroczenia oraz miejsca jego popełnienia. Stwierdzono też przypadki nieprecyzyjnych opisów wykroczenia (postój w obrębie skrzyżowania, parkowanie na chodniku).

Nadto na przedmiotowych blankietach mandatów karnych wpisano art. 97 k.w. Należy zauważyć, że przepis ten ma charakter tzw. przepisu blankietowego, odsyła bowiem do przepisów spoza kodeksu wykroczeń i jest przepisem dopełniającym, ale nie zastępczym. Z treści tego przepisu jednoznacznie wynika, że podstawą odpowiedzialności jest tu dopuszczenie się czynu naruszającego wyłącznie zakazy lub nakazy ustalone w przepisach o bezpieczeństwie lub o porządku w ruchu drogowym, na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu, lub które zostały szczegółowo określone w treści przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251 z późn. zm.) i rozporządzeń wydanych na ich podstawie. Zatem naruszony przepis powinien zostać wskazany art. 97 kw. w zw. Z konkretnym przepisem wynikającym z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

Dokonując sprawdzeń w zakresie dokumentowania przebiegu służby ustalono, że wydawanie notatników służbowych ewidencjonowane jest w „Rejestrze notatników”. Poza tym straż posiada inne rejestry, porządkujące sprawy na temat prowadzenia służby, czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, wydawania mandatów karnych oraz przekazywania dokumentów do innych instytucji takie jak:

- 1) Rejestr notatników służbowych SM.5662.1.2024
- 2) Rejestr wydanych notatników służbowych - SM.5662.1.2024
- 3) Rejestr spraw o wykroczenia - SM.5661.1.2024
- 4) Rejestr nałożonych mandatów (elektroniczny) - indywidualny
- 5) Księga druków ścisłego zarachowania SM5640.24.2024
- 6) Rejestr Zestawienia odcinka „D” formularzy MKK/MKG w SM w Zgierzu przekazanych do Wydziału Księgowości m. Zgierza SM.5642.133.2024
- 7) Rejestr sporządzonych kart Mrd 5 - 5624.1-24.2024
- 8) Ewidencja wyjść w godzinach służbowych SM.5661.11.2024

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

- 9) Książka ewidencji ŚPB (Przedmiotów przeznaczonych do obezwładnienia osób za pomocą energii elektrycznej oraz ręcznych miotaczy substancji obezwładniających)
SM. 5661.3.2024
- 10) Książka Ewidencji ŚPB (kajdanki zakładane na ręce, siatki obezwładniające, pałki służbowe) – S.M.5661.21.2024
- 11) Ewidencja udostępnionych nagrań wizyjnych z monitoringu miejskiego
SM.5661.8.2023.

W oparciu o przedstawione notatniki służbowe i losowo wybrane interwencje przeprowadzone przez strażników należy stwierdzić, że strażnicy miejscy właściwie reagują na naruszenia prawa. Na szczególną uwagę zasługuje udokumentowanie odprawy oraz rozliczenia służby prowadzonej w formacji przez Komendanta, Zastępcę Komendanta, Dyżurnego lub Naczelnika Wydziału Patrolowo Interwencyjnego. Na pochwałę zasługuje również przejrzystość i czytelność prowadzenia notatników przez strażników miejskich.

Dodatkowo stwierdzono, że w jednym przypadku Straż Miejska w okresie kontrolowanym podjęła czynności usunięcia pojazdu w trybie art. 50 a. ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym, gdzie nie ujawniono nieprawidłowości. Ustalono, że w ramach art. 130 a. ust. 4. pkt 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym, kontrolowana straż nie usuwała pojazdów.

Poza tym Straż Miejska w Zgierzu nie wykonywała czynności związanych z zastosowaniem urządzenia do blokowania kół pojazdu w przypadku pozostawienia go w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nieutrudniającego ruchu lub niezagrażającego bezpieczeństwu.

Straż Miejska w Zgierzu prowadzi stałą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Zgierzu w zakresie realizacji ustawowych zadań, ponadto jednostka jest zaangażowana w obsługę oraz prewencyjne wykorzystanie monitoringu miejskiego, który pozwala na skuteczne ujawnianie sprawców wykroczeń lub przestępstw. Dzięki systemowi monitoringu wizyjnego strażnicy mają możliwość skutecznego reagowania na przypadki o charakterze przestępczym i tych związanych z zakłócaniem porządku publicznego kierując patrole do newralgicznych miejsc miasta.

Ważnym obszarem aktywności strażników miejskich jest działalność profilaktyczna, w szczególności prowadzona wśród dzieci i młodzieży. Taka forma działalności w kontrolowanym okresie znalazła swoje odzwierciedlenie w akcjach prowadzonych w zgierskich placówkach oświatowych, przy współpracy z funkcjonariuszami Policji z dziećmi.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Po zbadaniu i ocenie zagadnień z przeprowadzonej kontroli należy uznać, że działalność Straży Miejskiej w Zgierzu z zakresu realizacji zadań ochrony porządku publicznego należy ocenić pozytywnie.

Obszary wymagające zmiany:

Stwierdzone uchybienia związane z niewłaściwym wypełnianiem formularzy mandatów karnych w zakresie zapisów czasu, miejsca oraz czynu popełnienia wykroczenia nie skutkowały utratą prawomocności nałożonych kar. W świetle zapisu art. 97 § 3 k.p.w. „*Funkcjonariusz nakładający grzywnę jest obowiązany wskazać jej wysokość, określić zachowanie stanowiące wykroczenie, czas i miejsce jego popełnienia oraz kwalifikację prawną (...)*).

Niewątpliwie, aby uniknąć ww. błędów zaleca się przeprowadzenie szkolenia strażników miejskich w Zgierzu w powyższym zakresie oraz wdrożenie rozwiązań zapobiegających powstawaniu tych uchybień.

Przeprowadzoną kontrolę udokumentowano w Protokole z kontroli okresowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich), podpisanym przez Komendanta Straży Miejskiej w Zgierzu 17 grudnia 2024 r.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie proszę o przesłanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania wskazanych w wystąpieniu zaleceń pokontrolnych.

Z poważaniem

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl